

HANDLEIDING ARMATUREN EN MKI MAAKT MILIEU-IMPACT OPENBARE VERLICHTING INZICHTELIJK

TIJDENS DE VAKBEURS OPENBARE RUIMTE PRESENTEERDEN LICHT EN DONKER ADVIES EN ECOCHAIN DE HANDLEIDING ARMATUREN EN MKI. EEN GROTE STAP IN DE VERDERE VERDUURZAMING VAN OPENBARE VERLICHTING. "IK GELOOF HEILIG IN DIT SYSTEEM, WE MOETEN HET NU SAMEN VERDER BRENGEN IN DE BRANCHE."

TEKST: MANON VAN KETWICH

Het doel van de Nederlandse Rijksoverheid is 'Nederland Circulair in 2050'. Om dat doel te behalen moeten alle branches aan de slag, zo ook die van openbare verlichting. Licht en Donker Advies, in de personen van Daaf de Kok en Beatrijs Oerlemans, ontwikkelde samen met Ecochain de Handleiding Armaturen en MKI. Deze handleiding kwam tot stand in samenwerking met overheden, leveranciers en branchevereniging OVLNL. Met de handleiding kunnen zowel opdrachtgevers als leveranciers aan de slag met circulair inkopen en MKI.

Nog bewuster inkopen

Een van de overheden die een bijdrage leverde aan de handleiding is regio Zwolle. Erik Neuteboom heeft als beheerder met name een bijdrage geleverd op het technische vlak. "Daarnaast hebben we onze inzichten in het inkoopproces ingebracht. Wij beheerders weten als geen ander hoe het product gebruikt, beheerd en onderhouden wordt." Gemeente Zwolle zit midden in een grootschalige vervangingsopgave, eind volgend jaar is het de bedoeling dat er alleen nog maar ledlichtbronnen in de stad zijn toegepast. "Dat is natuurlijk al een grote stap op het gebied van

duurzaamheid, maar met MKI kunnen we richting 2050 nog bewuster inkopen en om nog meer richting een circulaire openbare verlichting te gaan."

De komende tijd gaat gemeente Zwolle aan de slag met MKI. "We gaan bij de komende aanbestedingen de winnende leveranciers vragen een MKI aan te leveren. Zo krijgen we meer inzicht in wat realistisch is om uit te gaan vragen als maximale MKI. Voordat we de MKI gaan meenemen in EMVI willen we namelijk eerst ervaring opdoen. Ook in andere gemeenten worden pilots gestart om zo meer kennis te krijgen en te bundelen."

Er is nog een weg te gaan, desondanks is Neuteboom zeer positief over de handleiding. "We kunnen wel zeggen dat dit een unieke samenwerking is tussen markt en overheden. Het is bijzonder dat iedereen heel open is geweest. Ik geloof heilig in dit systeem, we moeten het nu verder brengen in de branche."

Transparantie

Ook leveranciers hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de Handleiding MKI en Armaturen. "Het is evident dat her-

gebruik van materialen en het behoud van waarde van producten geregeld moet worden”, vindt Mieke Slingerland van Modernista. “Dit vereist innovatie, anders denken en creativiteit, maar in onze ogen start het met transparantie. Transparant zijn over hoe je product is opgebouwd, wat de herkomst is van materialen, welke productiemethoden gebruikt worden, welke materialen zich lenen voor een tweede leven en hoe hier in het ontwerp van het product reeds over nagedacht is. Al deze onderwerpen komen aan de orde op het moment dat je de totale milieukosten inzichtelijk maakt. Wij willen het goede voorbeeld tonen, wij vinden duurzaam (en spaarzaam) materiaalgebruik van groot belang en dat betekent dus ook dat je hierin wilt investeren. Daarnaast hebben we aanvullende kennis opgedaan over de milieu-impact van bepaalde materialen. Deze kennis nemen we mee in de ontwikkeling van nieuwe producten.”

Niels van 't Hof van Lightronics zag nog meer voordelen: “Voor Lightronics was het een project dat op een uitstekend moment kwam. We waren al bezig met het in kaart brengen van nieuwe stappen ten aanzien van duurzaamheid. We hadden al een paar jaar het certificaat voor niveau 4 van de CO₂-prestatieladder en hadden ook al een flink aantal projecten opgestart om CO₂-reductie te realiseren samen met Remoticom. Dit doen we onder de EU-vlag via het IKARES-project. Het opstarten van dit MKI-principe in de verlichting sloot naadloos aan.”

Dat gold ook voor Cedric de Haan van Innolumis. “Innolumis is in 2008 opgericht vanuit een duurzame gedachte: het ontwikkelen, produceren en verkopen van betere en meer efficiënte straatver-

lichting met een hoge mate van energiebesparing. Dit was het oorspronkelijke doel en elf jaar later is dit nog steeds ons uitgangspunt. Duurzaamheid was dan ook één van de redenen dat we al lid waren van de werkgroep circulariteit binnen OVLNL. Toen Daaf de Kok ons vervolgens benaderde voor dit koplopersproject waren wij dan ook direct enthousiast om hieraan deel te nemen.”

De Handleiding Armaturen en MKI is gemaakt door Licht en Donker Advies met Ecochain Technologies, in samenspraak met:

- zeven overheden (Amsterdam, Stad Groningen, Nijmegen, Stadskanaal, regio Zwolle, Provincie Gelderland en Noord-Brabant)
- vier leveranciers (Innolumis, Modernista, Orange Lighting, Lightronics)
- brancheorganisatie OVLNL

Wilt u de 'Handleiding Armaturen & MKI' bestellen?

Stuur een naar beatrijs@lichtendonkeradvies.nl en vermeld daarbij uw naam en de organisatie waarvoor u werkt.

U ontvangt de Handleiding dan gratis.

De gedrukte versie kost 45 euro (inclusief verzendkosten).

Wat is MKI?

De Milieukostenindicator (MKI) geeft de totale milieu-impact van een product weer in euro's. De MKI-waarde wordt bepaald met de LCA-methode (Levenscyclusanalyse). Dit is een objectieve, internationaal erkende methode, waarbij men gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Milieudatabase.

De MKI-waarde is verifieerbaar en omvat alle milieueffecten (toxiciteiten, CO₂, uitputting van grondstoffen, enzovoort). Hoe lager de MKI-waarde, hoe hoger de circulariteit.